

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 141/20
Люксембург, 19 ноември 2020 г.

Решение по дело C-663/18
BS/CA

Държава членка не може да забрани търговията с канабидиол (CBD), законно произведен в друга държава членка, когато е екстрахиран от цялото растение *cannabis sativa*, а не само от влакната и семената

Тази забрана може все пак да бъде обоснована от цел за опазване на общественото здраве, но не трябва да превишава необходимото за постигането ѝ

В S и C A са бивши управители на дружество с предмет на дейност търговия и дистрибуция на електронна цигара с масло канабидиол (наричан по-нататък „CBD“), молекула, която се намира в конопа (или *cannabis sativa*) и принадлежи към семейството на канабиноидите. В случая CBD се произвежда в Чешката република от законно отглеждани и използвани изцяло конопени растения, включително листа и цветовете. След това той се внася във Франция, където се разфасова в пълнители за електронни цигари.

Срещу В S и C A е образувано наказателно производство, тъй като по силата на френската правна уредба¹ само влакната и семената на конопа могат да се използват с търговска цел. Тъй като са осъдени от наказателния съд в Марсилия, съответно на 18 и на 15 месеца лишаване от свобода, условно, и на глоба от 10 000 EUR, те подават жалба до Апелативен съд Екс ан Прованс (Франция). Тази юрисдикция си задава въпроси относно съвместимостта с правото на Съюза на френската правна уредба, която забранява търговията с CBD, произведен законно в друга държава членка, когато е екстрахиран от цялото растение *cannabis sativa*, а не само от влакната и семената.

В решението си от днес Съдът постановява, че правото на Съюза, по-конкретно разпоредбите относно свободното движение на стоки, не допуска национална правна уредба като разглежданата.

Съдът първо се произнася по приложимото право по отношение на разглежданото положение.

Във връзка с това той първо изключва регламентите относно общата селскостопанска политика². Наистина, тези текстове от вторичното право се прилагат само по отношение на „селскостопански продукти“, посочени в приложение I към Договорите. CBD, екстрахиран от цялото растение *cannabis sativa*, обаче не може да се счита за селскостопански продукт, за разлика например от необработения коноп. Следователно той не попада в приложното поле на тези регламенти.

¹ Постановление от 22 август 1990 г., за приложение на член R. 5132-86 от Кодекса за общественото здраве за канабиса (JORF от 4 октомври 1990 г., стр. 12041), според тълкуването му с Окръжно на министерството на правосъдието № 2018/F/0069/FD 2 от 23 юли 2018 г. относно правния режим, приложим по отношение на заведенията, предлагащи за продажба на потребителите на продукти, получени от канабиса (coffee shops).

² Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ L 347, 2013 г., стр. 608); Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (ОВ L 347, 2013 г., стр. 671).

Съдът обаче отбелязва, че разпоредбите относно свободното движение на стоки в рамките на Съюза (членове 34 и 36 ДФЕС) са приложими, след като разглежданият в главното производство CBD не може да се счита за „наркотик“. За да стигне до този извод, Съдът първо припомня, че лицата, които търгуват с наркотици, не могат да се позовават на прилагането на свободите на движение, тъй като тази търговия е забранена във всички държави членки, с изключение на строго контролираната търговия с оглед на използване за медицински и научни цели.

След това Съдът отбелязва, че за определяне на понятието „наркотик“ или „упойващо вещество“ правото на Съюза³ препраща по-специално към две конвенции на Организацията на обединените нации: Конвенцията за психотропните вещества⁴ и Единната конвенция по упойващите вещества⁵. CBD обаче не се посочва в първата конвенция и макар да е вярно, че буквално тълкуване на втората би могло да доведе до класирането му като наркотик като екстракт от канабис, това тълкуване би противоречало на общия дух на тази конвенция и на нейната цел за опазване на физическото и психическото здраве на хората. Съдът отбелязва, че с оглед на сегашното състояние на научните познания, които трябва да се вземат предвид, за разлика от тетрахидроканабинол (обикновено наричан THC), друг канабиноид на конопа, не се оказва разглежданият CBD да има психотропно действие, нито вредни последици за здравето на хората.

На второ място Съдът постановява, че разпоредбите относно свободното движение на стоки не допускат правна уредба като разглежданата. Всъщност забраната да се търгува с CBD представлява мярка с ефект, равностоен на количествено ограничение при вноса, забранена от член 34 ДФЕС. Съдът все пак уточнява, че тази правна уредба може да бъде обоснована от едно от изброените в член 36 ДФЕС съображения от обществен интерес, като целта за опазване на общественото здраве, на която се позовава Френската република, при условие че тази правна уредба е годна да осигури постигането на посочената цел и не излиза извън необходимото за постигането ѝ. Макар тази преценка да е от компетентността на националната юрисдикция, Съдът дава две указания в това отношение. От една страна, той отбелязва, че изглежда, че забраната за търговия не засяга синтетичния CBD, който има същите свойства като разглеждания CBD и следователно би могъл да се използва като негов заместител. Ако бъде установено това обстоятелство, то би могло да покаже, че френската правна уредба не е годна да постигне последователно и системно целта за опазване на общественото здраве. От друга страна, Съдът признава, че Френската република безспорно не е длъжна да докаже, че опасността на CBD е идентична на тази на някои наркотици. Все пак **националната юрисдикция трябва да прецени наличните научни данни, за да се увери, че твърденият реален риск за общественото здраве не се оказва основан на чисто хипотетични съображения. Наистина, забрана за търговия с CBD, която впрочем е най-ограничителната пречка за търговията със законно произведени и търгувани в други държави членки продукти, може да се приеме само ако този риск се оказва доказан в достатъчна степен.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

³ Препращане, направено в член 1, параграф 1, буква а) от Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета от 25 октомври 2004 година за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици (ОВ L 335, 2004 г., стр. 8; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 66).

⁴ Конвенция на Организацията на обединените нации от 1971 г. за психотропните вещества, сключена във Виена на 21 февруари 1971 г. (Recueil des traités des Nations unies, vol. 1019, no 14956).

⁵ Единна конвенция на Организацията на обединените нации по упойващите вещества от 1961 г., сключена в Ню Йорк на 30 март 1961 г., изменена с Протокола от 1972 г., (Recueil des traités des Nations unies, vol. 520, no 7515).

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда
[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването
За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536
Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106